

Michał Proksa, Antoni Lubelczyk

Sandomierz - Zamek

Informator Archeologiczny : badania 16, 275-276

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wej. Dom zamkowy zbudowany był na planie wydłużonego prostokąta /1:3/ i posiadał po 4 izby na każdej kondygnacji.

Wykopy II, V, VII, X i XI pozwoliły poznać układ stratygraficzny terenu. Większość warstw kulturowych wynosi przeciętnie 0,9 m i przeważa w nich nowożytny materiał ruchomy.

W wykopach III i XII zarejestrowano umocnienie brzegów fosy-sadzawki, wykopanej w XVI-XVII wieku. Nie miała ona znaczenia militarnego, a funkcja jej - oddzielenie zamku od miasta - mieści się w sferze manifestacji ideowej.

Wyeksplorowano drewnianą studnię zamkową zbudowaną w 2 połowie XVII wieku i zasypaną na przełomie XVIII-XIX wieku. Na terenie folwarku wytyczono dwa wykopy /IV i IX/ dokumentując układ warstw i fundament muirowanego, późnorenesansowego, dworskiego skarbcza-lamusa.

Stwierdzono, że zamek w Radoszycach powstał w latach 1364-1414. Do XVI wieku pełnił on rolę stacji królewskiej i zamieszkiwany był okazjonalnie. Wydzielenie ze starostwa checińskiego starostwa radoszyckiego spowodowało, że od początku XVII wieku stał się on ośrodkiem dużego organizmu gospodarczego. W połowie XVII wieku dom zamkowy znajdował się już w ruinie, a w końcu XVIII wieku praktycznie nie istniał.

· Dokumentacja i zabytki przechowywane są w WKZ w Kielcach.

Badania zakończono.

RADZIKOWO STARE
woj. plockie
Stanowisko "Gaik"

patrz
wczesne średniowiecze

SANDOMIERZ-Zamek

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Michał Prok-
sa i mgr Antoni Lubelczyk. Finan-
sował WKZ w Tarnobrzegu. Drugi se-
zon badań. Zamek /XIV-XVIII wiek/.

Badania koncentrowały się w północnej części wzgórza zamkowego. Celem badań było uchwycenie faz zabudo-
wy muirowanej wzgórza zamkowego od XIV do XVIII wieku. Od-
kryto dużą ilość murów kamiennych i kamiennie-ceglanych.
Na podstawie ich wzajemnych związków udało się wyodrębnić
kilka faz:

- 1/ Około połowy XIV wieku - wieża oktogonna zbudowana z kamienia z wczesnorenesansową posadzką z cegły "palców-

ki" i z kamiennym kominkiem pochodzącym najprawdopodobniej z XVI wieku; na zewnętrznym licu baszty widoczne ślady nadbudowy z XVI wieku /poziom fundamentów pochodzi z czasów Kazimierza Wielkiego/.

- 2/ Około 1480 roku - fragment bramy wjazdowej wykonanej z kamienia z oblicówką z cegły gotyckiej.
- 3/ XVI wiek - relikty skrzydła południowego i wschodniego zamku.
- 4/ XVII wiek - relikty skrzydła północnego zamku.
- 5/ XIX wiek - fundamenty budynku więziennego tzw. "Rogala".

Dokładniejsze rozwarstwienie obiektu będzie możliwe po dalszych badaniach planowanych na 1983 rok.

STAŻKI, gm. Mikołajki Pomorskie Muzeum Zamkowe
woj. elbląskie w Malborku

Badania prowadził dr Antoni Jan Pawłowski. Finansował WKZ w Elblągu. Trzeci - ostatni - sezon badań. Grodzisko średniowieczne /XIII-XV w./.

Kontynuowano prace nad dalszym rozpoznaniem rozplanowania zabudowy na majdanie grodu. Założono kolejne trzy wykopy oznaczając je symbolami VI/82, VII/82 i VIII/82.

Wykop VI/82, o wymiarach 7 x 8 m, przylegał południową ścianą do północnej krawędzi wykopu V/81. Usytuowanie go w tym miejscu zostało podyktowane potrzebą odkrycia dalszej partii pieca kamiennego odsłoniętego częściowo w wykopie V/81 oraz wyjaśnienia charakteru i funkcji budowli słupowej, której ścianę południową(?) uchwycono w roku ubiegłym.

W obrębie wykopu VI/82 znajdował się: piec kamienny dwukomorowy, służący do wypału ceramiki, pełniący wtórnie funkcję wędzarni; studnia z cembrowiną drewnianą na planie prostokąta oraz dalsza część budowli słupowej z paleniskami w obstawie kamiennej i glinianym klepiskiem.

Piec zbudowany był z dużych kamieni polnych łączonych zaprawą z gliny, zorientowany osią dłuższą po linii NW-SE. Miał on kształt prostokąta z zaokrąglonymi narożami o długości zewnętrznej około 500 cm i szerokości od 230 do 270 cm. Komora południowa - wypałowa - była również w formie prostokąta z zaokrąglonymi narożami o wymiarach wewnętrznych około 250 x 170 cm i posiadała ściany w zasadzie wykonane z jednego szeregu kamieni, z którego zachowały się średnio cztery warstwy schodzące skośnie do wnętrza. Ściany komory północnej - zbudowane były z dwóch wyraźnie oddzielających się szeregów kamieni sprawiając wrażenie dwuwarstwowych. Dla wyrównania ich lic wewnętrznych w dolnych partiach użyto cegieł. Wejście do pieca z dwoma cegla-